

med fuld klarhed over vore to befolkningers holdninger og parlamenternes holdning.

Når alt det så er sagt, og inden vi snart tager fat på forhandlingerne den 2. maj om landsstyrets forslag, vil jeg gerne opholde mig lidt ved mulighederne for en modernisering og fornyelse af hjemmestyreordningen. Man kan sige, det ikke er direkte på dagsordenen, men jeg føler, jeg har en pligt hertil, også i respekt for den færøske befolknings egne overvejelser om fremtiden.

Vi opfatter rigsfællesskabet som et fællesskab mellem ligeværdige parter, mellem tre ligeværdige folk, det færøske, det grønlandske og det danske, med klare rettigheder og pligter for alle. Jeg finder det naturligt, at den 50 år gamle hjemmestyreløvs nu tages op til diskussion, og det har jeg ikke lagt skjul på, som led i en ny fremtid for Færøerne, Danmark og Grønland, en ny fremtid, der kan styrke ligeværdigheden mellem os, og jeg vil gerne understrege, at vi er helt indstillede herpå. Regeringen, og jeg er ret sikker på, det også gælder et bredt flertal her i Folketinget, har både vilje til og ønske om at medvirke til at opbygge et nyt selvstyre inden for rigsfællesskabets rammer, som kan træde i stedet for den nuværende hjemmestyrelov.

Jeg vil også gerne sige, at dette nye tilbud og denne nye mulighed måske ikke helt har været drøftet så grundigt i offentligheden, men efter vor opfattelse giver grundloven ganske store og konstruktive muligheder for at udvide og forme det færøske selvstyre på en ny og anderledes måde inden for rammerne af rigsfællesskabet, vel at mærke hvis færingerne selv ønsker det.

Principielt er det således muligt at overlade den lovgivende og administrative kompetence på alle de områder, hvor grundloven ikke undtagelsesvis sætter grænser derfor.

Jeg vil gerne sige meget tydeligt: Det vil også være muligt at udvikle et nyt selvstyres uigenkaldelige stilling med en sikkerhed for, at Danmark ikke engang i fremtiden kan tage det fra det færøske folk, som en gang er givet, at Danmark ikke engang i fremtiden kan tage selvstyret igen eller forringe kompetencen. Selvstyret vil ikke kunne tilbagekaldes, og det vil kunne meddeles alle FN's medlemslande, at det nuværende hjemmestyre afløses af et nyt selvstyre.

Det betyder, at selvstyremyndighederne i givet fald kan få overladt mere kompetence, eksempelvis på hele det strafferetlige område på Færøerne. Det vil også være muligt at overføre

fængselsvæsenet på Færøerne til det færøske selvstyre, hvis man ønsker det. Det samme gælder med hensyn til f.eks. politiet, og jeg kan blot til yderligere eksemplifikation nævne, at det efter regeringens opfattelse også vil være muligt at overlade kompetencen på det familie- og arveretlige område til selvstyret.

Også her skal vi være helt på det rene med det danske grundsynspunkt om sammenhængen mellem ansvar og økonomi. Det gælder ved fuld færøsk suverænitæt, men det gælder også, når vi taler om øget færøsk selvstyre.

Når det gælder udenrigsområdet, vil jeg gerne understrege, at der inden for rammerne af den gældende hjemmestyreordning siden 1948 er sket en væsentlig udvikling i retning af en øget færøsk synlig tilstedeværelse på den internationale scene, og det er godt, og det er rigtigt.

Siden 1973, hvor færingerne valgte at stå uden for EU, har Færøerne varetaget en lang række bilaterale udenrigsrelationer med stadig større selvstændighed. På disse områder er rigsmyndighedernes rolle blevet stadig mindre.

Jeg ser gode muligheder for, at denne udvikling vil kunne fortsætte i et nyt selvstyre. Såfremt det er den vej, færingerne ønsker at gå, vil der på en række områder kunne gives lagmanden kompetence, selv om der er tale om rigsansliggende, til at indgå aftaler, som alene vedrører Færøerne, og det vil være en ordening, som vil være forankret i princippet om uigenkaldelighed og i stadig respekt for det færøske folks ret til selvbestemmelse. Ordningen vil selvsagt afspejle det fælles ansvar, der kendetegner et rigsfællesskab.

Sammenfattende er det således regeringens opfattelse, at der kan gennemføres en vidtgående udvidelse af det færøske selvstyre inden for rammerne af rigsfællesskabet. Det vil sikre det færøske folk endnu større selvbestemmelse i egne anliggender.

Jeg vil gerne her mod afrundingen af mit indlæg understrege, at når jeg har gjort meget ud af at beskrive, hvilke muligheder der findes inden for et fortsat fællesskab, er det, fordi der ikke efterfølgende skal herske nogen tvivl om, at regeringen har informeret om disse forhold, og at regeringen også er parat til at drøfte en sådan ordening.

Det er muligt at finde en ny ordening, et nyt selvstyre inden for rigsfællesskabet, men jeg vil også gerne sige, så der heller ikke her er misforståelser: Det er ikke aktuelt. Det er ikke til forhandling. Landsstyret har ønsket at forhand-